

תוכן העניינים

ג	פתח דבר
יא	הקדמה
יב	רשימת התצלומים
יג	רשימת הקיצורים
טז	מבוא

חלק א: המסורה

	פרק ראשון: כתבי־היד של המקרא
3	המגילה לעומת המִצְחָף
5	קטעי הגניזה
6	כתבי־היד הטברניים העתיקים
	פתיחה, 6 • כתבי־היד לסוגיהם, 7 • ההבדלים בין כתבי־היד, 10 • כתבי־היד החשובים ביותר, 11 • כתבי־היד מסנט־פטרסבורג שתוארו בידי קאלה, 19 • כתבי־יד נוספים מסנט־פטרסבורג – תיאור קצר, 23 • כתבי־יד נוספים מסנט־פטרסבורג – רשימה, 25 • כתבי־יד עתיקים אחרים, 26 • כתבי־יד אחרי שנת 1100, 28.
28	מהדורות מדעיות של המקרא לפי כתבי־יד
29	הדפוסים

	פרק שני: המסורה ותחומי העיסוק שלה
32	הקדמה
34	שמה ותפקידה
35	כתיבת המקרא
	הלכות ספר תורה, 35 • תגים, 36 • סדר הספרים, 37 • חלוקת ספרי תרי"עשר ותהלים, 37 • החלוקה לסדרים ולפרשות, 38 • החלוקה לפסוקות ולפסוקים, 39 • פסקה באמצע פסוק, 41.
41	דפים ושיטים
	המקומות הנקודים, 45 • נו"ן הפוכה, 46 • אותיות מיוחדות בצורתן, 47 • שמות קודש, 49.
49	שמירת נוסח המקרא: עניינים מיוחדים
	תיקוני סופרים, 50 • עיטור סופרים, מקרא סופרים, 51.

51	כתיב וקרי
	שיטת סימון ההערות, 51 • סוגי כתיב וקרי, 54 • זמן התקנת הערות כתיב וקרי, 56 • מקורן של ההערות, 57 • "אל תקרי", 58.
58	סבירין
	פרק שלישי: שמירת נוסח המקרא באמצעות מנגנון המסורה
60	המסורה הקטנה
66	המסורה הגדולה
	מסורה גדולה מפרטת, 66 • מסורה גדולה מצרפת, 68.
70	מסורה בראשי ספרים ובסופם
72	מונחי המסורה ודרכי שימושם
	פרק רביעי: המסורה הבבלית
93	הקדמה
	מונחי המסורה הבבלית, 93.
96	המסורה הקטנה
96	המסורה הגדולה
97	חיבורי המסורה הבבלית
98	שמות בעלי המסורה של בבל
98	סימני עתיקות
99	ניקוד ומונחים בבליים במסורה הטברנית
100	מסורה לתרגום אונקלוס
101	המסורה הארץ-ישראלית
	פרק חמישי: חיבורי המסורה
102	מסורה בגיליון המקרא
	כתבייד, 102 • דפוסים, 104.
105	מסורה בחיבורים לעצמם
	"אכלה ואכלה", 106.
109	חיבורי מסורה מתקופת הסופרים
	בספרות התלמודית, 109 • מסכת סופרים, 112.
	פרק שישי: חכמי המסורה המוקדמים והמאוחרים
114	בעלי המסורה ושמותיהם
115	חילופי מדנחאי-מערבאי
117	בן אשר ובן נפתלי
120	ממשיכי המסורה ואוספיה
123	מדרש המסורה

124	מחקר המסורה
126	המסורה והדקדוק
	ענייני דקדוק במסורה, 126 • חיבורי מסורה בעלי אופי דקדוקי, 126.

חלק ב: טעמי המקרא

	פרק שביעי: הטעמים – מחותם, תפקידם ומחקרם
131	הקדמה
132	תכליתם של הטעמים
133	טעמים מחוץ למקרא
134	ספרות המסורה והמחקר של הטעמים
136	זמן התקנת הטעמים

	פרק שמיני: שיטת החלוקה של הטעמים
138	טעמים מפסיקים ומחברים
139	חלוקת המפסיקים
141	קביעת הטעמים שבפסוק
	כללים אחדים לקביעת מקום החצייה, 142.

	פרק תשיעי: כללי ההטעמה של טעמי כ"א ספרים
147	הקדמה
147	סלוק
149	אֶתְנַחַח
151	וְקַרְנֵהוּ

	תמורות הזקף, 153 • המפסיקים הפחותים המשמשים בתחום הזקף, 154.
156	סְגוּלָה, שְׁלִשְׁלֹת
	המפסיקים הפחותים המשמשים בתחום הסגול, 157.
158	טַפְחָא
	המפסיקים הפחותים המשמשים בתחום הטיפחא, 159.
160	רְבִיעַ
	המפסיקים הפחותים המשמשים בתחום הרביע, 161.
162	פְּשָׁטָא
	שיטת הכפלת הפשטא, 163 • משרתי הפשטא, 163.
166	יְתִיב
	המפסיקים הפחותים המשמשים לפני פשטא, 167.
168	תְּבִירָא
	מירכא-תביר, 169.

171	זֶרְקָא
173	גֵּרֶשׁ-גֵּרָשִׁים
	אולא-גרש בתיבה אחת, 174.
175	תְּלִישָׁא גְדוּלָּה
176	פֶּזֶר
178	לְגֵרְמִיָּה
180	פֶּסֶק
182	פרק עשירי: הטעמים והפרשנות
182	הקדמה
182	הטעמים בדברי פרשני המקרא
185	פירוק צירופים בגלל חוקי ההטעמה
185	לקט פסוקים שיש עניין בהטעמתם
190	מחלוקת פרשנית בין הטעמים והניקוד
	פרק אחד-עשר: טעמי אמ"ת
191	הקדמה
191	סלוק
192	עוֹלָה-וְיִזְרֵד
193	אֶתְנַח
194	רְבִיעַ גְּדוּל
194	דְּחִי
195	צְנוּר
196	רְבִיעַ מְגֵרֶשׁ
196	רְבִיעַ קָטָן
197	פֶּזֶר
197	לְגֵרְמִיָּה
198	שְׁלֹשֶׁת
198	צְנוּרִית
198	מְתִיגָה
199	תופעות מיוחדות בטעמי אמ"ת
	פרק שנים-עשר: המקף ונסירת הטעם
200	המקף
201	תולדות המקף וספרות

201	סיבות ההקפה
204	הקפה לשונית והקפה מוסיקלית
205	הקפה והטעמה של תיבות זעירות
206	נסיגת הטעם
	תנאים התלויים במבנה התיבה, 206 • תנאים התלויים בעניינו של הדיבור, 207.
	פרק שלושה-עשר: הגעיה
209	הקדמה
210	שמה: געיה או מתג?
210	צורתה
211	קריאתה
211	סוגי הגעיות
212	הגעיות המוסיקליות
212	געיה כבדה
	המבנה הסדיר, 212 • מבנה לא סדיר, 214 • געיה לפני פסק, 215.
215	געיה קלה
	געיה שלפני הטעם, 215 • געיה בהברה פתוחה אחר הטעם, 217.
218	געיה קלה בהברה סגורה ארוכת תנועה
	בתיבות מוקפות, 218 • אחר הטעם, 218.
218	געית שווא
220	שיטת ההעדפה של הגעיות המוסיקליות
220	סימון הגעיות המוסיקליות בכתב-יד ובדפוסים
221	הגעיות הפונטיות
222	געיה שתכליתה להניע את השווא שאחריה
	געיה לפני מ אחר ה פתוחה בראש תיבה, 222 • געיה אחר ו החיבור שרוקה, 223 • געיה אחר תנועה קצרה אחרת, 223 • געיה לפני הראשון משני עיצורים דומים רצופים, 223 • הגעיה אחר תנועה ארוכה, 224.
224	געיה בקרבת עיצור גרוני
	געיה לפני גרונית שוואה (או אחריה), 224 • געית השורשים הי"ה, חי"ה, 225.
225	שיטת ההעדפה של הגעיות הפונטיות
226	מקף אחר געיה
	פרק ארבעה-עשר: טעמי המקרא מחוץ לאסכולה הטברנית המקובלת
227	טעמי המקרא במסורת הניקוד הטברני המורחב
228	טעמי המקרא במסורת הניקוד הארץ-ישראלי
229	טעמי המקרא במסורת הניקוד הבבלי

פרק חמישה-עשר: השווא

231 הערת פתיחה

231 שווא נע ושווא נח

232 איזהו שווא נע?

שווא תחת ר, 232 • שווא תחת אותיות אחרות בפעלים, 233.

233 שווא אחר געיה פונטית

מ שוואה אחר ה פתוחה בראש תיבה, 233 • שווא אחר געיה פונטית במסיבות אחרות, 234.

235 הגיית השווא

236 חטף תחת עיצור לא גרוני

238 אות שימוש שוואה לפני י חרוקה

פרק שישה-עשר: הדגש

239 דגש ורפה לסימון עיצוריות או תנועיות

240 סימון הרפה

241 בגדכפ"ת סמוכות לאהו"י

243 דְחִיק וְאֵתִי מְרַחֵק

התיבה הראשונה מסתיימת בסגול, 243 • התיבה הראשונה מסתיימת בקמץ, 243 • דגש דחיק במסיבות אחרות, 245.

245 דגש אחרי מֶה ואחרי זֶה

246 דגש המשמש להפרדה או להבחנה

246 מהותו של הדגש ותפקידו

249 מפתח כללי